

Mogelijkheden
in beperkingen

Energiebesparingsplicht 2023

21 juni 2023

Wibaut Nouwens

Wat gaan we bespreken?

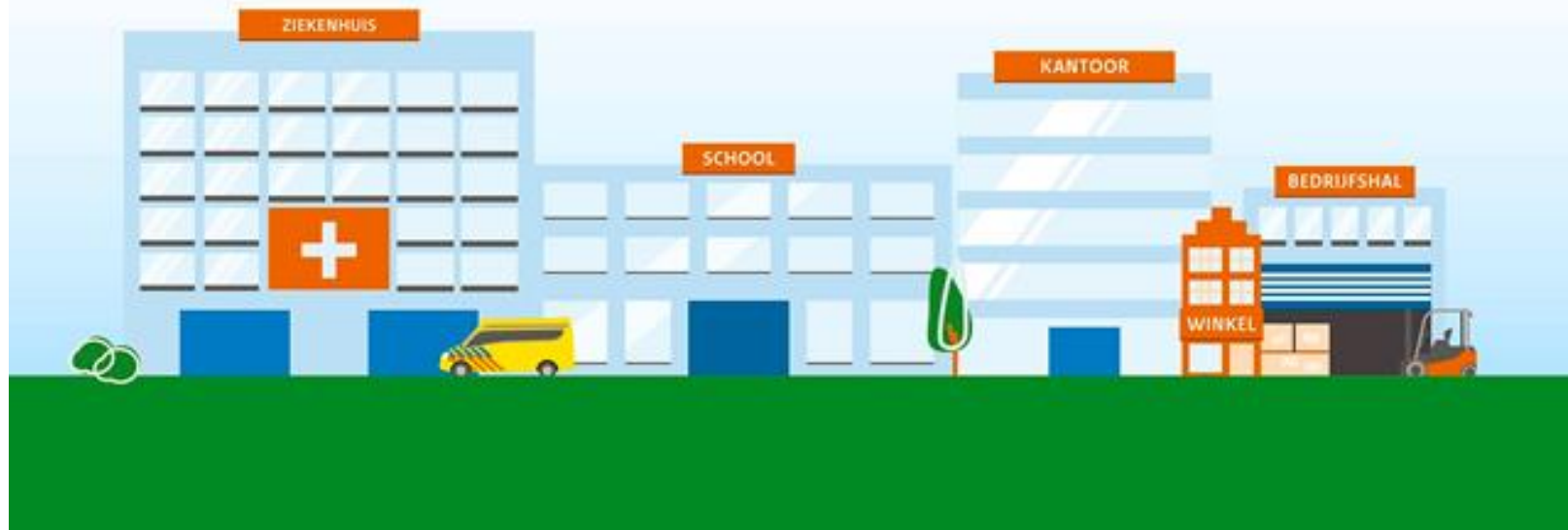

ENERGIEBESPARINGSPLICHT

Onderzoeks-
plicht

Informatie-
plicht

EED-audit-
plicht

Energiebesparingsplicht

Waarom is er een energiebesparingsplicht?

Energie besparen is belangrijk.

Want energie die we niet gebruiken, hoeven we niet op te wekken of te importeren.

Dat is goed voor uw portemonnee, het klimaat en maakt ons minder afhankelijk van fossiele brandstoffen.

Met de energiebesparingsplicht wil de Rijksoverheid deze besparing versnellen.

Informatieplicht

De informatieplicht U dient per locatie een informatieplichtrapportage in bij een jaarlijks gebruik vanaf 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas(equivalent).

Rapporteren doet u in eLoket aan de hand van de Erkende maatregelenlijst (EML). Op deze lijst staan energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen Faciliteiten, Processen en Gebouwen.

Per maatregel geeft u in eLoket aan of u deze wel of niet heeft uitgevoerd of een alternatieve maatregel heeft uitgevoerd. Indien u meerdere gebouwen heeft is het mogelijk om van een XML-bestand te gebruiken.

=> MPZ en Ministerie van EZK afspraak dat CO2-tool EVZ hier ook voor kan dienen <=

De Erkende maatregelenlijst is terug te vinden via

<https://www.rvo.nl/sites/default/files/2023-06/erkende-maatregelenlijst-eml-2023.pdf>

Erkende maatregelen lijst

Geen aparte lijsten meer per bedrijfstak, zoals gezondheidszorg en welzijn.

RVO en MPZ hebben beide een conversietabel tussen de 2019- en 2023-lijst opgesteld:

<https://www.rvo.nl/sites/default/files/2023-06/erkende-maatregelenlijst-eml-2023-vergeleken-met-de-19-bedrijfstakken-uit-de-vorige-eml.xlsx>

<https://milieuplatformzorg.nl/nieuws/wijzigingen-in-erkende-maatregelenlijst-voor-de-zorg/>

01 Metaalelektro en mkb-metaal	GD5	FG1	Onnodig branden van reclameverlichting voorkomen	Plaats een tijd klok samen met een daglichtregeling als de verlichting op vaste tijden moet branden terwijl het
02 Autoschadeherstelbedrijven	GD8	FG1	Onnodig branden van reclameverlichting voorkomen	Plaats een tijd klok samen met een daglichtregeling als de verlichting op vaste tijden moet branden terwijl het
03 Gezondheidszorg- en welzijnszorginstellingen	GE4	FG1	Onnodig branden van reclameverlichting voorkomen	Plaats een tijd klok samen met een daglichtregeling als de verlichting op vaste tijden moet branden terwijl het
04 Kantoren	GE2	FG1	Onnodig branden van reclameverlichting voorkomen	Plaats een tijd klok samen met een daglichtregeling als de verlichting op vaste tijden moet branden terwijl het
06 Commerciële datacenters	GD2	FG1	Onnodig branden van reclameverlichting voorkomen	Plaats een tijd klok samen met een daglichtregeling als de verlichting op vaste tijden moet branden terwijl het
07 Rubber- en kunststofindustrie	GD4	FG1	Onnodig branden van reclameverlichting voorkomen	Plaats een tijd klok samen met een daglichtregeling als de verlichting op vaste tijden moet branden terwijl het
08 Levensmiddelenindustrie	GD10	FG1	Onnodig branden van reclameverlichting voorkomen	Plaats een tijd klok samen met een daglichtregeling als de verlichting op vaste tijden moet branden terwijl het
09 Agrarische sector	GD6	FG1	Onnodig branden van reclameverlichting voorkomen	Plaats een tijd klok samen met een daglichtregeling als de verlichting op vaste tijden moet branden terwijl het

Erkende maatregelenlijst: faciliteiten (F)

F	A	Perslucht
F	B	Stoom
F	C	Aandrijvingen
F	D	Productkoeling
F	E	Grootkeukenapparatuur
F	F	Ovens
F	G	Terreinverlichting
F	H	Zwembad
F	I	Serverruimte
F	J	Roltrap
F	K	Zonnepanelen

Erkende maatregelenlijst : processen (P)

P	A	Natlakspuitcabines
P	B	Drogen
P	C	Procesbaden
P	D	Procesapparatuur
P	E	Proceswarmte
P	F	Proceskoeling
P	G	Veehouderijen
P	H	Datacentrum

Erkende maatregelenlijst : gebouwen (G)

G	A	Energiebeheersysteem
G	B	Isolatie van de schil
G	C	Ruimteverwarming
G	D	Ruimteventilatie
G	E	Warm tapwater
G	F	Binnenverlichting
G	G	Buitenverlichting
G	H	Zonnepanelen

Opvallende nieuwe erkende maatregelen: Zonnepanelen

Onderwerp	Zonnepanelen
Nummer maatregel	FK1
Toe te passen maatregel	Plaats zonnepanelen op het dak. Door de plaatsing van zonnepanelen wordt duurzame elektriciteit opgewekt. Daarmee wordt bespaard op de inkoop van elektriciteit via het elektriciteitsnet.
Huidige situatie	Er is een grootverbruikaansluiting voor elektriciteit (meer dan 3x80 A). Er is ten minste 2.000 m ² aan geschikt dakoppervlak beschikbaar voor het plaatsen van minimaal 300 kWp aan zonnepanelen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing

Dit zijn de installaties waar je de afgelopen jaren SDE++ voor aan kon vragen

Opvallende nieuwe erkende maatregelen: Hybride warmtepomp

Onderwerp	Ruimteverwarming
Nummer maatregel	GC2
Toe te passen maatregel	<p>Pas naast de bestaande verwarmingsketel een elektrische warmtepomp toe.</p> <p>Door naast de bestaande verwarmingsketel een elektrische lucht/water warmtepomp toe te passen kan een groot gedeelte van het jaar de warmte uit de buitenlucht en/of ventilatielucht worden onttrokken voor de warmteopwekking. De warmteopwekking is met gebruik van deze zogenoemde hybride warmtepomp efficiënter dan met een verwarmingsketel.</p>
Huidige situatie	<p>Er is een verwarmingsketel aanwezig met een vermogen van ten minste 70 kW en een afgiftesysteem via radiatoren, convectoren en/of vloerverwarming. Het gebouw wordt verwarmd tot ten minste 18 °C.</p> <p>Het gebouw voldoet aan de eisen uit het bouwbesluit van 1 oktober 1992. Vanaf dit moment hebben gebouwen dubbelglas en geldt voor de isolatie van vloer, gevel en dak een Rc-waarde van ten minste 2,5 m²K/W.</p>
Economische randvoorwaarden	<p>Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het aardgasgebruik is ten hoogste 170.000 m³ per jaar.</p>

Informatieplicht: eigendom of huur?

- De eigenaar van het gebouw is, tenzij contractueel anders is afgesproken, verantwoordelijk voor het uitvoeren van de gebouwgebonden maatregelen: de energiebesparingsplicht.
- De organisatie die de activiteiten uitvoert, heeft de energiebesparingsplicht voor de activiteitgebonden maatregelen.
- De eigenaar en uitvoerder dienen ook de informatieplicht en/of onderzoeksplichtrapportage in over de door hen uitgevoerde maatregelen.
- Kortom, de huurder voert de activiteitgebonden maatregelen uit en rapporteert hierover. De gebouweigenaar doet dit voor de gebouwmaatregelen.
- Voor sommige bedrijfstakken dient de gebouweigenaar óók de informatieplichtrapportage in voor de activiteitgebonden maatregelen van zijn huurder(s). Dit gebeurt als er zeer beperkt sprake is van activiteitgebonden maatregelen. Dit geldt vooral voor bedrijfstakken waarvoor de gemeente onder de Omgevingswet de (milieu)regels bepaalt. Bijvoorbeeld kantoren of winkels. Het staat, in dit voorbeeld de ondernemer van een winkel, vrij om zelf een informatieplichtrapportage in te dienen. De energiebesparingsplicht geldt namelijk voor hem of haar wel.

Onderzoeksplicht

Gebruikt een locatie van uw bedrijf of maatschappelijke instelling jaarlijks vanaf 10 miljoen kWh elektriciteit of 170.000 m³ aardgas(equivalent)? En wordt op die locatie een activiteit uitgevoerd waarvoor onder de omgevingswet de Rijksoverheid de milieuregels bepaalt (*ziekenhuis of laboratorium*)?

Dan moet u eens in de 4 jaar zelf onderzoeken welke energiebesparende maatregelen u kunt uitvoeren. Dit is de onderzoeksplicht. De onderzoeksplicht geldt voor maatregelen aan processen en activiteiten.

De onderzoeksplicht geldt niet voor maatregelen aan het gebouw. Hiervoor geldt altijd de informatieplicht.

Op <https://www.rvo.nl/onderwerpen/energiebesparingsplicht-2023/onderzoeksplicht#sjablonen-voor-uw-rapportages> staan sjablonen die u ondersteunen bij het maken en indienen van uw onderzoeksplichtrapportage. We raden aan om deze te gebruiken.

Definitie ziekenhuis in kader onderzoeksplicht

Dit valt onder ziekenhuis

De milieubelastende activiteit *ziekenhuis* wordt in paragraaf 3.7.9 van het Bal aangewezen. Deze activiteit kan schadelijk zijn voor het milieu. De nadelige gevolgen zijn vooral gebruik van energie en geluid.

De milieubelastende activiteit ziekenhuis bestaat uit de kernactiviteit en eventuele functioneel ondersteunende activiteiten.

Kernactiviteit

Het exploiteren van een instelling voor het verlenen van medisch specialistische zorg is de kernactiviteit. Voorbeelden zijn ziekenhuizen en privéklinieken.

Fysiotherapeuten en huisartsen vallen er niet onder.

Onder deze activiteit vallen ook geen instellingen die zich alleen richten op het verlenen van geestelijke gezondheidszorg.

Eisen aan onderzoeksplicht (1)

Het onderzoeksrapport moet de volgende elementen bevatten:

- 1.een schematisch overzicht en algemene beschrijving van de locatie
- 2.een beschrijving van de installaties en processen
- 3.een beschrijving en onderbouwing van de uitgevoerde maatregelen
- 4.een analyse van het energiegebruik
  1. een beschrijving van de energie- en procesmonitoring
  2. een weergave van het energiegebruik (inclusief energiebalans)
  3. een opgave van de onbenutte warmtestromen
  4. een conclusie over het energiegebruik
- 5.een analyse van de productieapparatuur en -installaties. En een conclusie over de energetische optimalisatie van de productieapparatuur en -installaties, en aanvullend:
  1. een scan naar de technische isolatie
  2. een analyse van de elektrische aandrijfsystemen
  3. een spiegeling met de basislijst energiebesparende maatregelen
  4. voor [IPPC-bedrijven](#): een beschrijving over hoe invulling is gegeven aan de best beschikbare technieken conclusies (BBT-conclusies)

Eisen aan onderzoeksplicht (2)

- 6.een inventarisatie van de kosteneffectieve CO₂-reducerende maatregelen
  1. inclusief een uitwerking en berekening van de energiebesparing, de CO₂-reductie en de terugverdientijd
- 7.de Basischeck Energiezorg
- 8.een uitvoeringsplan

De bedoeling is dat u uw productieprocessen en -installaties, en bijbehorend energiegebruik in kaart brengt. U maakt daarover een analyse om de kosteneffectieve energiebesparende maatregelen en CO₂-uitstoot reducerende maatregelen te identificeren. Voor de technische isolatie, de elektrische aandrijfsystemen en enkele basismaatregelen is hier een aanpak voor vastgelegd. Uit uw rapportage moet blijken welke aanpak u heeft gevolgd. Dat maakt de beoordeling makkelijker.

Ook dient u voor de maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder een uitvoeringsplan aan te leveren. U geeft aan hoe u structurele energiezorg in uw organisatie geborgd heeft. En u geeft ook de al uitgevoerde maatregelen in de periode 2021-2023 op.

De Rijksoverheid gebruikt deze informatie voor de Nederlandse rapportageverplichtingen aan de Europese Commissie.

EED-auditplicht

Naast de informatie- of onderzoeksplicht kunt u te maken hebben met de EED-auditplicht. Dit is een Europese rapportageverplichting.

Grote ondernemingen en instellingen moeten voor de hele onderneming uitzoeken welke kosteneffectieve energiebesparende maatregelen zij kunnen uitvoeren. Dit is de energie-audit.

Voorwaarden:

- 250 fte of meer inclusief deelnemingen van of in partnerondernemingen en verbonden ondernemingen en/of
- een jaaromzet van meer dan € 50 miljoen én een jaarlijkse balanstotaal van meer dan € 43 miljoen, inclusief deelnemingen van of in partnerondernemingen en verbonden ondernemingen.

Zie ook <https://www.rvo.nl/onderwerpen/energiebesparingsplicht-2023/eed-auditplicht>

EED-auditplicht

De energie-audit moet u eens in de 4 jaar uitvoeren en als rapportage indienen in eLoket.

=> MPZ en Ministerie van EZK zijn in gesprek over dat CO2-tool EVZ hier ook voor kan dienen, met toevoeging van een concern-oplegger en een extra hoofdstuk vervoer <=

=> Milieuthermometer brons? Dan vrijstelling van EED audit voor locaties met certificaat <=

Het is mogelijk om de rapportages voor Onderzoeksplicht en EED-audit tegelijkertijd in te dienen, zodat de overlappende informatie maar één maal aangeleverd hoeft te worden.

Zie daarvoor het sjabloon https://www.rvo.nl/sites/default/files/2023-06/sjabloon-onderzoeksplicht-vestiging-en-eed-auditplicht-definitief%20-%20versie%203_0.docx

Samengevat

EED audit	Informatieplicht	Onderzoeksplicht
Organisaties	Gebouwen, processen en activiteiten	Gebouwen, processen en activiteiten
Europese Energie-Efficiency Richtlijn	Energiebesparingsplicht (Activiteitenbesluit, 2024: Bbl en Bal)	Energiebesparingsplicht (Activiteitenbesluit, 2024: Bbl en Bal)
> 250 FTE en/of > € 50 milj omzet + > € 40 milj balanstotaal	Elektriciteit > 50.000 kWh/jaar en/of Gas > 25.000 kWh/jaar	Elektriciteit > 10.000.000 kWh/jaar en/of Gas > 175.000 kWh/jaar én Milieubelastende activiteit ziekenhuis (paragraaf 3.7.9 Bal)
Rapport over energie- en installatiebeheer, inkoopbeleid, vervoersplan, portefeuille routekaart.	Check op erkende maatregelen (EM): Energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van minder dan 5 jaar	EM gebouwen + uitgebreid onderzoek naar energiebesparende maatregelen van processen en activiteiten
RVO portal	RVO portal: Checklist per pand of via Excel verzamellijst	Sjabloon RVO
Controle RVO op indiening en format Controle OD op locatie	Controle RVO op indiening en compleet Controle OD op locatie	Controle RVO op indiening en compleet Controle OD op locatie
Alternatieve invulling met keurmerk, o.a. Milieuthermometer Zorg (brons)	Alternatieve invulling met portefeuille routekaart RVO of CO2 tool EVZ	In combinatie met EED audit mogelijk.
2023 of 2024 (4 jaar na de vorige)	Voor 1-12-2023	Voor 1-12-2023

Naslagwerken

- <https://milieuplatformzorg.nl/nieuws/wijzigingen-in-erkende-maatregelenlijst-voor-de-zorg/>
- <https://www.expertisecentrumverduurzamingzorg.nl/nieuws/nieuwe-erkende-maatregelenlijst-en-informatieplicht-2023/>
- <https://www.rvo.nl/onderwerpen/energiebesparingsplicht-2023>
- <https://www.rovid.nl/rvo/rvo/2023/rvo-rvo-20230330-idz05o8nv-bron.mp4>
- <https://infographics.rvo.nl/stappenplan/>
- <https://www.rvo.nl/onderwerpen/energiebesparingsplicht-2023/onderzoeksplicht>
- <https://iplo.nl/regelgeving/regels-voor-activiteiten/milieubelastende-activiteiten-hoofdstuk-3-bal/dienstverlening/ziekenhuis/>
- <https://www.expertisecentrumverduurzamingzorg.nl/kennisbank/brief-verhuurder-split-incentive/>